

BERGEN KOMMUNE

ETAT FOR UTBYGGING

**KONKURRANSEGRUNNLAGETS DEL II
OPPDRAGSBESKRIVELSE**

U2650 Ortun skole badeanlegg

ANSKAFFELSE AV TOTALENTREPRENØR

A	Generelt om prosjektet.....	5
	A.1.1 Kortfattet beskrivelse av prosjektet.....	5
	A.1.2 Byggherrens organisasjon	5
B	Ytelser	6
	B.1 Beskrivelse av hva som skal leveres (sluttproduktet)	6
	B.1.1 Funksjonsbeskrivelse	6
	B.1.2 Ytelsesbeskrivelse	7
	B.2 Tegninger/skisser	7
	B.3 Krav til prosess og organisering	7
	B.3.1 Generelt	7
	B.3.2 Totalentreprenørens byggeplassadministrasjon og fellesrigg	7
	B.3.3 Plan- og bygningsloven	8
	B.3.4 Kvalitetsplan for utførelse	8
	B.3.5 SHA-HMS	8
	B.3.6 Energi og miljø - generelt.....	9
	B.3.7 Rent bygg	9
	B.3.8 Tørt bygg	10
	B.3.9 Avfallshåndtering	10
	B.3.10 FDV-dokumentasjon.....	10
	B.3.11 Opplæring	11
	B.3.12 ID-nummerering og fysisk merking.....	11
	B.3.13 Rapportering	12
	B.3.14 Slutfase	12
	B.3.15 Prøvedriftsperiode	12
C	Fremdrift og frister	15
	C.1 Generelt.....	15
	C.2 Dagmulksbelagte frister.....	15
	C.2.1 Delfrist nr 1	15
	C.2.2 Delfrist nr 2	15
	C.2.3 Teknisk ferdigstilling.....	16
	C.2.4 Start prøvedriftsperiode	16
	C.2.5 Delovertakelse ved start prøvedriftsperiode	16
	C.2.6 Overtakelse ved utløp av prøvedriftsperiode.....	16
	C.2.7 Overtakelse.....	16
	C.2.8 Frister for administrative leveranser etc	16
D	Vederlaget.....	17

BERGEN KOMMUNE

Prosjekt U2650 Ortun badeanlegg**Oppdragsbeskrivelse****Anskaffelse av totalentreprenør****Dato: 30.09.19**

D.1	Tilbudsskjema.....	17
E	Alminnelige bestemmelser	17
E.1	Generelle kontraktsbestemmelser.....	17
E.1.1	NS 8407:2011 med endringer	17
E.1.2	Varsler og krav (NS 8407 pkt 5)	17
E.1.3	Partenes sikkerhetsstillelse (NS 8407 pkt 7).....	17
E.1.4	Bruk av kontraktsmedhjelpere (NS 8407 pkt 10).....	17
E.1.5	Forhold på byggeplassen (NS 8407 pkt 18).....	18
E.1.6	Vederlagsjustering (NS 8407 pkt 34).....	22
E.1.7	Bruktakelse og prøvedrift (NS 8407 pkt 38)	23
E.1.8	Mangel ved kontraktsgjenstanden (NS 8407 pkt 42)	23
E.2	Spesielle kontraktsbestemmelser.....	24
E.2.1	Vilkår om bruk av lærlinger ved gjennomføring av kontrakten og om tilknytning til lærlingeordning.....	24
E.2.2	Dokumentasjon av oppfyllelse av vilkåret om bruk av lærlinger.....	24
E.2.3	Manglende oppfyllelse av kontraktsvilkår om bruk av lærlinger	25
E.2.4	Bortfall av vilkår om bruk av lærlinger	25
E.2.5	Inkluderende kontrakt	25
E.2.5.1	Vilkår om bruk av funksjonshemmede eller vanskeligstilte personer	25
E.2.5.2	Dokumentasjon på at vilkåret er oppfylt	26
E.2.5.3	Manglende oppfyllelse av kontraktsvilkår	26
E.2.5.4	Bortfall av vilkår om bruk av vanskeligstilt arbeidskraft.....	27
E.3	Administrative bestemmelser	27

Vedleggsnr	Dokumentnavn	Merknad
II.1	Administrative bestemmelser	Vedlegg til kontrakt
II.2	Funksjonsbeskrivelse	Vedlegg til kontrakt
II.3	Retningslinjer og krav til bygning og tekniske anlegg. Utgave 2/2017	Vedlegg til kontrakt
II.4	Retningslinjer og krav til automasjon og SD anlegg. Utgave 2 rev dato 18.02.2019	Vedlegg til kontrakt
II.5	Retningslinjer og krav: FDV dokumentasjon Utgave 1/2017	Vedlegg til kontrakt
II.6	Retningslinjer og krav: DAK manual med vedlegg. Utgave 2.2 rev dato 21.05.2019	Vedlegg til kontrakt
II.7	Retningslinjer og krav: Merkemanual. Utgave 1/2017	Vedlegg til kontrakt
II.8	Retningslinjer og krav: Drifts- og renholdstekniske funksjonskrav. Utgave 1/2017	Vedlegg til kontrakt

BERGEN KOMMUNE

Prosjekt U2650 Ortun badeanlegg**Oppdragsbeskrivelse****Anskaffelse av totalentreprenør****Dato: 30.09.19**

II.9	Retningslinjer for IKT -infrastruktur i kommunale bygg. Revisjonsdato 04.09.2019	Vedlegg til kontrakt
II.10	Hovedfremdriftsplan	Vedlegg til kontrakt
II.11	Tegningsliste	Vedlegg til kontrakt
II.12	Tegninger Ark 24030101 AP200.11-plan1 24030102 AP200.11-plan2 24030103 AP200.11-plan3 24030104 AP2001.-Takplan 24030150 AF200.11Fasade sør og vest 24030150 AF200.12 Fasade øst og nord 24030150 AS200.13 Snitt 24030150 AS200.14. detaljsnitt 24030190 AI200.11 3D illustrasjon 24030190 AI200.12 3D perspektiver vannbehandlingsanlegg.rivetegninger	Vedlegg til kontrakt
II.13	Tegninger Lark 24030100.LP500.11-Landskapsplan	Vedlegg til kontrakt
II.14	RIB 24030101.BP2001.01 gulv på grunn 24030101.BP200.02 dekke over plan 01 24030102.BP200.01 dekke over plan 02 24030103.BP200.01 dekke over plan 03 24030150.BS200.01 snitt 1 24030150.BS200.02 snitt 2 24030150.BS200.03 snitt 3 24030150.BS200.04 snitt A 24030150.BS200.05 snitt B	Vedlegg til kontrakt
II.15	RIV 24030160.VP320.01 systemskjema varmeanl. 24030160.VP380.01 systemskjema	Vedlegg til kontrakt
II.16	Rivetegninger 2430101.BP200.00 riveplan vegger og dekke over plan 01 24030102.BP200.00 riveplan vegger og dekke over plan 02 24030103.BP200.00 riveplan tak	Vedlegg til kontrakt
II.17	Geoteknisk notat-RIG02	Vedlegg til kontrakt
II.18	Ortun svømmehall geoteknisk datarapport	Vedlegg til kontakt
II.19	Miljøsaneringsbeskrivelse	Vedlegg til kontrakt
II.20	Brannkonsept med vedlegg	Vedlegg til kontrakt
II.21	SHA-plan m/vedlegg <ul style="list-style-type: none"> ○ Sjekklister oppslagstavle ○ Varslingsinstruks ved ulykker ○ Samordnings skjema ○ SHA-rapport fra KU til BH	Vedlegg til kontrakt

 BERGEN KOMMUNE	Prosjekt U2650 Ortun badeanlegg Oppdragsbeskrivelse Anskaffelse av totalentreprenør	Dato: 30.09.19
---	--	-----------------------

	<ul style="list-style-type: none"> ○ Byggherreforskriften – oppgavefordeling ○ Måned rapport SHA fra TE til SHA ○ Sjekkliste prosjektering SHA 	
II.22	Miljøteknisk rapport og tiltaksplan	Vedlegg til kontrakt
II.23	RIA01 V01 Premissdokument	Vedlegg til kontrakt
II.24	Eks. bygningstegninger ark	Vedlegg til informasjon
II.25	Eks. tegninger tekniske anlegg	Vedlegg til informasjon
II.26	Tegningsliste eks. situasjon	Vedlegg til informasjon
II.27	Bygningsfysisk premissrapport	Vedlegg til kontrakt

A Generelt om prosjektet

A.1.1 KORTFATTET BESKRIVELSE AV PROSJEKTET

Eksisterende svømmehall på Ortun ungdomsskole skal rives og erstattes med et nytt badeanlegg. Badeanlegget skal inneholde to basseng med tilhørende funksjoner. Prosjektet inkluderer ikke rehabilitering av selve skolen, men vil omfatte forbedring av dagens trafikksituasjon, universell utforming og atkomstsituasjon. Prosjektet omfatter også tilrettelegging for oppgradering av skolens tekniske anlegg.

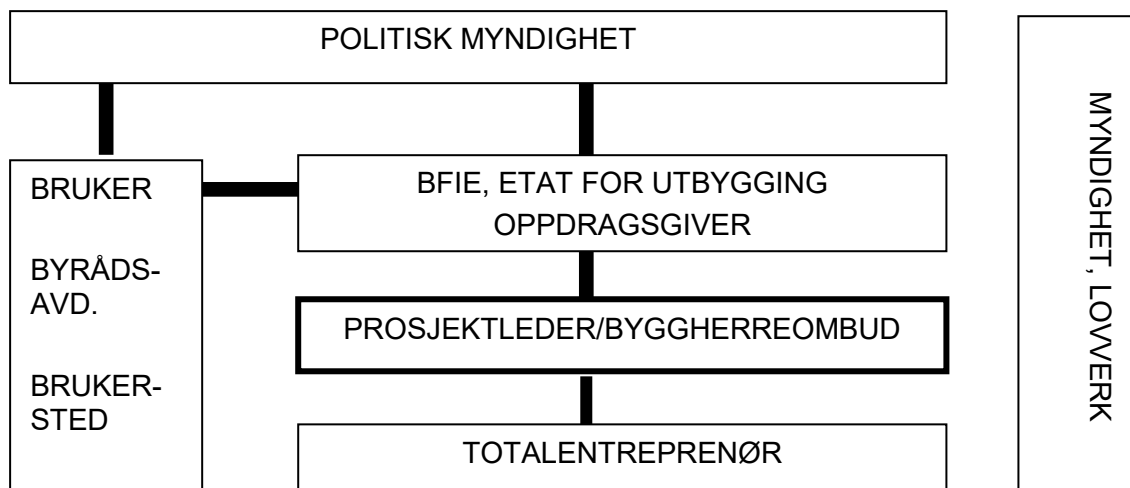
Prosjektet gjennomføres i en totalentreprise.

Totalentreprenøren (TE) skal holde alle riggytelser for prosjektet.

Følgende entrepriser er planlagt:

- K200 Totalentreprise

A.1.2 BYGGHERRENS ORGANISASJON

BERGEN KOMMUNE

Prosjekt U2650 Ortun badeanlegg

Oppdragsbeskrivelse

Anskaffelse av totalentreprenør

Dato: 30.09.19

Definisjoner:

BFIE: Byrådsavdeling for finans, innovasjon og eiendom

PL: Ekstern prosjektleder (frem til kontraktsinngåelse med totalentreprenør)

BHO Byggherreombud (etter kontraktsinngåelse med totalentreprenør)

Byggherre:	Bergen kommune, Etat for utbygging Prosjektleder Ivar Alvær Kaigaten 4 postboks 7700, 5020 Bergen Telefon sentralbord: 55 56 55 30 E-post: postmottak.etatforutbygging@bergen.kommune.no Mobil:
Prosjekteringsgruppe:	Norconsult as PGL: Harald Inge Hovstad Valkendorfsгатen 6, 5012 Bergen
Byggherreombud (BHO)	Ikke valgt
Ansvarlig kontrollerende for utførelsen	Ikke valgt

B Ytelser

B.1 Beskrivelse av hva som skal leveres (sluttproduktet)

B.1.1 FUNKSJONSBESKRIVELSE

Se egne dokumenter:

- Ortun badeanlegg funksjonsbeskrivelse
- Retningslinjer og krav til bygning og tekniske anlegg

De vedlagte dokumentene inneholder byggherren sitt prosjekteringsgrunnlag, og ligger til grunn for de krav byggherren har stilt til prosjektet. Totalentreprenøren skal videreutvikle dette grunnlaget fram til endelige byggspesifikasjoner.

- Løst inventar og utstyr
- Audiovisuelt utstyr (AV-utstyr)
- Totalentreprenøren skal legge til rette for tilkomst til levering og montering av løst inventar og utstyr før levering.

B.1.2 YTELSESBESKRIVELSE

Totalentreprenøren er ansvarlig for all prosjektering og anskaffelse av nødvendige rådgivertjenester, samt forestå nødvendig prosjekteringsgruppeledelse for å levere i henhold til de rammer som er gitt i kontrakten. All nødvendig prosjektering for å ferdigstille prosjektet leveres av totalentreprenøren. Totalentreprenøren koordinerer og leder prosjekteringen slik at prosjektets planlagte fremdrift ivaretas.

Totalentreprenøren skal sørge for at det etableres et felles elektronisk prosjekthotell hvor all kommunikasjon, informasjon og krav til prosjektet er samlet. Totalentreprenøren administrerer prosjekthotellet. (Bestemmelse A.1.7 Prosjekthotell i vedlegg Administrative bestemmelser utgår). Byggherren skal godkjenne valg av type prosjekthotell.

I prosjekteringen skal det benyttes bygningsinformasjonsmodell (åpen BIM). Det forutsettes at rådgiverne (samtlige fag) benytter modelleringsverktøy som behersker BIM-modellering og digital kommunikasjon IFC. Alle fag skal levere BIM-modeller, der totalentreprenøren har ansvar for at disse modellene kombineres til en samlet modell, og der krav til detaljeringsnivå settes slik at både tegninger og mengdeuttak kan genereres med utgangspunkt i modellen. Modellen skal som minimum benyttes som underlag for tegningsproduksjon, mengdeuttak og kollisjonskontroll.

B.2 Tegninger/skisser

Forprosjekt med tegninger er utarbeidet av Norconsult as. Se vedlegg.

B.3 Krav til prosess og organisering

B.3.1 GENERELT

B.3.1.1 Språk

Totalentreprenøren sine prosjekt- og anleggsledere skal beherske norsk språk både muntlig og skriftlig, og skal organisere kontraktsarbeidet på en slik måte at det til enhver tid er norsktalende ansvarshavende tilstede på byggeplassen.

B.3.2 TALENTREPRENØRENS BYGGEPLASSADMINISTRASJON OG FELLESRIGG

B.3.2.1 Byggeplassadministrasjon

Totalentreprenøren skal utføre følgende ytelser:

- a) Etablere en samlet fremdriftsplan for alle arbeider. Første versjon av fremdriftsplanen skal foreligge senest fire uker etter kontraktsinngåelse. Denne fristen er dagmulktsbelagt, jf «C2 Dagmulktsbelagte frister».
- b) Foreta kontroll med at fremdriftsplanene holdes

- c) Varsle byggherren uten ugrunnet opphold dersom forhold truer med å forsinke fremdriften på byggeplassen
- d) Angi antatt årsak til forsinkelsen og forventet virkning for fremdriften
- e) Hvis mulig, angi tiltak for å avhjelpe eller minske forsinkelsen

B.3.2.2 Fellesrigg

Se vedlegg II.2 Ortun badeanlegg -funksjonsbeskrivelse

B.3.3 PLAN- OG BYGNINGSLOVEN

Det er søkt om rammetillatelse for prosjektet. Totalentreprenøren overtar søkeransvar (SØK) etter rammetillatelse. Det vil være totalentreprenørens ansvar å dokumentere ovenfor bygningsmyndighetene at foretaket innehar de nødvendige godkjenningsområder i de aktuelle tiltaksklasser som kreves ved gjennomføring av prosjektet.

B.3.4 KVALITETSPLAN FOR UTFØRELSE

Entreprenøren skal innen **4 uker** etter at avtalen er undertegnet av begge parter, og før aktuelle arbeider settes i gang, levere byggherren en kvalitetsplan for alle arbeider. Denne fristen er dagmulktsbelagt, jf «C2 Dagmulktsbelagte frister».

Kvalitetsplanen skal løpende oppdateres og godkjennes av byggherren. Kvalitetsplanen skal fastlegge de viktigste kvalitetsaspektene, samt hvilke prosedyrer, kontroller og dokumentasjon som skal gjelde for kontraktsarbeidet.

- Kvalitetsplanen skal som minimum inneholde:
- oversikt over kvalitetsansvarlige
- oversikt over hvilke områder som skal kontrolleres og hvordan kontrollere dette (egen, -sidemanns-, tverrfagligkontroll)
- oversikt over kritiske kvalitetsfaktorer og grensesnittproblematikk
- hvordan dokumenteres bruken av kontrollplaner og sjekklister og hvilken kontroll finnes for at disse blir brukt
- hvilke system for avvik finnes og hvordan skal dette brukes
- oversikt over tverrfaglige kontroller og hvordan skal disse utføres
- hvilke system finnes for utskifting av nøkkelpersonell
- hvilke system har totalentreprenøren for kontrahering av underentreprenører
- hvilke system har totalentreprenøren for å videreføre krav til kvalitetsplan til den enkelte underentreprenør

B.3.5 SHA-HMS

Totalentreprenøren skal utarbeide HMS-plan for sine egne arbeider i samsvar med byggherrens SHA- plan etter Byggherreforskriften.

Prosjekt U2650 Ortun badeanlegg

Oppdragsbeskrivelse

Anskaffelse av totalentreprenør

Dato: 30.09.19

Hovedbedrift etter arbeidsmiljølovens § 2-2 er: Totalentreprenøren

SHA-koordinator for gjennomføringsfasen er: Byggherreombud

HMS- plan, riggplan og beredskapsplan for HMS skal leveres innen **6 uker** etter at avtalen er undertegnet av begge parter.

Denne fristen er dagmulktbelagt, jf «C2 Dagmulktbelagte frister».

B.3.6 ENERGI OG MILJØ - GENERELT

B.3.6.1 Møter/kontroller

Temaet energi og miljø skal tas opp i alle byggemøter som eget punkt.

Totalentreprenøren skal gjennomføre jevnlig miljørunder. På rundene skal det kontrolleres at krav til energi og miljø i produksjonsprosessen er oppfylt. Avvik skal registreres.

B.3.6.2 Dokumentasjon

Totalentreprenør skal innhente, og på forespørsel kunne fremlegge, miljødokumentasjon /miljødeklarasjoner for alle byggematerialer som er valgt.

Totalentreprenøren skal etablere tilfredsstillende systemer for vurdering av farlige kjemikalier med sikte på substitusjon (utskiftning). Substitusjonsplikten innebærer at alle som bruker eller planlegger å bruke produkter med stoffer som kan være en risiko for helse og miljø, har plikt til å vurdere om det er mulig å bruke mindre farlige alternativer, jf produktkontroll-lovens § 3a. Veiledning for gjennomføring finnes i følgende hefte "Vurdering av helse- og miljøfarlige stoffer på byggeplasser" og/eller www.byggemiljo.no.

B.3.6.3 Organisering

Totalentreprenøren skal organisere sine arbeidere slik at risiko for miljøulykker (for eksempel utslipp til vann, jord eller luft) reduseres. Drivstofftanker og påfyllingssteder skal sikres mot utslipp til grunnen ved at de plasseres på fast dekke. Absorpsjonsmaterialer skal være tilgjengelig på påfyllingssteder.

B.3.6.4 Beredskap

Uhell med spill av olje eller kjemikalier og andre hendelser som kan skade miljøet, skal registreres og rapporteres.

Totalentreprenøren skal utarbeide beredskapsplan for ytre miljø og oppbevare denne på fast plass på riggområdet.

Totalentreprenøren skal orientere alle egne arbeidstakere og underentreprenører om planens plassering og innhold.

B.3.7 RENT BYGG

Totalentreprenøren skal utføre arbeidet etter prinsipper og anvisninger i Rent Tørt Bygg - Forebyggende helsevern i bygninger, jf. siste gjeldende utgave. Se II.2 *Ortun badeanlegg - funksjonsbeskrivelse*

Prosjekt U2650 Ortun badeanlegg

Oppdragsbeskrivelse

Anskaffelse av totalentreprenør

Dato: 30.09.19

Totalentreprenøren skal sørge for nødvendige riggytelser for å ivareta kravene til rent bygg.

B.3.8 TØRT BYGG

Totalentreprenøren skal utføre arbeide etter prinsipper og anvisninger i Rent Tørt Bygg - Forebyggende helsevern i bygninger, jf. siste gjeldende utgave.

Totalentreprenøren skal etablere rutiner for fuktmåling før konstruksjoner lukkes.
Totalentreprenøren skal etablere rutiner for fotografering/video før konstruksjoner lukkes.

Det skal legges vekt på å unngå skadelig byggfukt. Spesielt gjelder dette uttørking av trematerialer og betong. Fukttinnholdet i slike konstruksjoner skal måles før belegget monteres eller konstruksjoner lukkes. Fukttinnholdet skal være i samsvar med anbefalinger i NBI-blad 474.533 Uttørking og kontrollmåling av byggfukt.

Organiske materialer skal ikke utsettes for fukt. Materialer som har vært utsatt for fuktighet skal kasseres og tillates ikke brukt i bygningen. Dette gjelder selv om materialene er tørket ut etter fuktpåkjenningen.

B.3.9 AVFALLSHÅNDTERING

Avfallet skal sorteres på byggeplass (kildesortering) i samsvar med kravene i TEK17. Mulighet for materialretur til leverandør skal benyttes for å redusere total avfallsmengde.

I forbindelse med behandling av rivetillatelse og byggesaksbehandling stiller Bergen kommune krav om avfallsplaner i henhold til TEK17, kap.9 ytre miljø.

B.3.10 FDV-DOKUMENTASJON

Det skal leveres FDVU-dokumentasjon for hele prosjektet som grunnlag for forvaltning, drift, vedlikehold og utvikling av prosjektet som ligger innenfor tiltaksgrensen. Det vises til EBE, Bergen kommunes «Retningslinjer og krav: FDV-Dokumentasjon».

NS/TS 3456, som erstatter dagens NS3456 Dokumentasjon for forvaltning, drift og vedlikehold og utvikling (FDVU), skal være gjeldende for prosjektet.

NS/TS 3456 er underlaget/prosessene og oppbygning for en videre utvikling inn i bygningsinformasjonsmodellering (BIM). Det er vesentlig for substansen i slik leveranse, at en følger NS 3451 (byggningsdelstabell), NS 3457 (typer) og NS 6450 (prøvedrift). Det skal selvfølgelig følge av siste utgave fra Norsk Standard.

TE skal sammen med byggherre evaluere og avklare form og metodikk for FDVU-dokumentasjon.

- o FDVU skal leveres etter NS/TS 3456 og i et format som gir elektronisk sporbarhet/søkemulighet på leverandør- og produsentnivå.

BERGEN KOMMUNE

Prosjekt U2650 Ortun badeanlegg

Oppdragsbeskrivelse

Anskaffelse av totalentreprenør

Dato: 30.09.19

- o FDVU-dokumentasjon og tegninger/modell for alle fag skal utarbeides «som bygget».
- o All FDVU-dokumentasjon skal leveres på norsk.
- o Totalentreprenør skal oppnevne ansvarlig kontaktperson for FDVU-dokumentasjon.
- o Totalentreprenøren skal utarbeide fremdriftsplan for alle leveranser av FDVU-dokumentasjon.
- o Det skal benyttes innsamlingsverktøy som korresponderer med Bergen kommunes interne FDVU-/datasystemer.
- o Utkast til FDVU-dokumentasjon skal leveres Byggherren til godkjenning etter nærmere avtale. Denne fristen vil bli dagmulktsbelagt, jf. «C2 Dagmulktsbelagte frister». Komplet leveranse av FDVU-dokumentasjon skal foreligge byggherren innen fire uker før delovertakelse ved start prøvedriftsperiode.
- o FDVU-dokumentasjonen skal rettes opp fortløpende i prøvedriftsperioden, minimum en gang per halvår i hele prøvedriftsperioden.
- o Database-/programleverandøren skal gi opplæring i FDVU-databasen/- programmet til eier, driftspersonale og bruker

B.3.11 OPPLÆRING

Totalentreprenøren skal utarbeide opplæringsplan og gjennomføre opplæring av driftspersonell og brukere. Det må påregnes opplæring i hele prøveperioden.

Totalentreprenøren skal gi brukere forsvarlig instruks og opplæring i drift og vedlikehold av tekniske anlegg/ installasjoner, bygningsdeler og utendørsanlegg. Opplæring skal skje i henhold til nærmere fastlagte opplæringsplan som skal godkjennes av byggherren.

Opplæringen skal også omfatte bruk av FDV-dokumentasjon (herunder instruks, bruk av internkontroll for el-anlegg, tegninger, osv).

Brukerne skal ha tilsvarende opplæring for anlegg som er brukerutstyr. I tillegg kreves opplæring i betjening av for eksempel laboratorieskap og lignende.

Dersom det er avtalt prøvedrift skal ovennevnte opplæring foretas både forut for oppstart, og i løpet av prøvedriftsperioden. Dersom det ikke er avtalt prøvedrift skal ovennevnte opplæring foretas før overtakelse.

B.3.12 ID-NUMMERERING OG FYSISK MERKING

Totalentreprenøren skal fysisk merke bygningsdeler, systemer og komponenter med ID-nummer.

Prosjekt U2650 Ortun badeanlegg

Oppdragsbeskrivelse

Anskaffelse av totalentreprenør

Dato: 30.09.19

Bergen kommune, Etat for utbygging legger Statsbygg sitt tverrfaglige merkesystem til Grunn.

Det henvises til Statsbyggs publikasjon *PA0802 Tverrfaglig Merkesystem (TFM-systemet)* på <http://www.statsbygg.no>.

Der totalentreprenøren er i tvil om tekst, utforming eller festemetode, skal byggherreombudet/ PL eller PGL kontaktes.

B.3.13 RAPPORTERING

Totalentreprenørene skal sende skriftlig månedsrapport. Rapporten skal sendes innen den siste hver måned.

B.3.14 SLUTTFASE

Sluttfasen er perioden mellom frist for teknisk ferdigstilling og frist for overtakelse av kontraktsarbeidet. Dersom det er avtalt prøvedriftsperiode, er sluttfasen en periode på **4 uker** etter frist for teknisk ferdigstilling.

I sluttfasen skal følgende skje i rekkefølge:

1. Totalentreprenøren skal utføre avsluttende rengjøring I.
2. Totalentreprenøren skal utføre funksjons- og ytelsestester, jf spesifikasjon i B1 ytelsesbeskrivelsen. (Innregulering, kontroll av mengde, funksjon osv.). Rapporter fra innregulering/tester skal sendes byggherren. Første avsluttende rengjøring skal være foretatt og godkjent før oppstart av tekniske anlegg.
3. Totalentreprenøren skal utbedre eventuelle avvik.
4. Totalentreprenøren skal utføre avsluttende byggrensjøring II.
5. Byggherren og totalentreprenøren skal gjennomføre en felles funksjons- og ytelsestest, samt tverrfaglige systemtester, jf spesifikasjon i «B1 ytelsesbeskrivelse». Alle funksjoner skal testes med laster og skal være i orden. I motsatt fall avholdes ny test etter utbedring.
6. Overtakelse av kontraktsarbeider uten prøvedriftsperiode.
7. Ferdigbefaring/godkjenning av oppstart prøvedriftsperiode.

Totalentreprenøren skal utarbeide detaljert fremdriftsplan for sluttfasen – fra dag til dag. Planen skal utarbeides i forbindelse med plan for systematisk ferdigstilling. Denne skal gjennomgå med byggherren og hans ITB-ansvarlig. Maler som er tenkt brukt i sluttfasen skal utarbeides på samme tid og må godkjennes av byggherren.

B.3.15 PRØVEDRIFTSPERIODE

B.3.15.1 Prøvedriftsperiode

I prøvedriftsperioden skal kontraktsarbeidene prøves under normale driftsforhold og etter egne tester som omfatter hele eller deler av kontraktsarbeidene. Formålet med prøvedriftsperioden er å gi byggherren mulighet til å kontrollere kontraktsarbeidene over en gitt tidsperiode slik at avvik kan korrigeres før kontraktsarbeidene overtas. Formålet er videre at

 <p>BERGEN KOMMUNE</p>	<p>Prosjekt U2650 Ortun badeanlegg</p> <p>Oppdragsbeskrivelse</p> <p>Anskaffelse av totalentreprenør</p> <p style="text-align: right;">Dato: 30.09.19</p>
---	---

entreprenøren skal få best mulig anledning til å gi byggherrens driftspersonell opplæring og driftserfaring. Prøvedriftsperioden er 12 måneder.

Prøvedriftsperioden starter når alle kontraktsarbeider er ferdigstilt og befaring er gjennomført og godkjent av byggherren (dvs. ved utløpet av slutfasen, jf «B.3.14 Slutfase») og slutter ved overtakelsen av kontraktsarbeidene.

Vilkårene for oppstart prøvedriftsperiode og øvrige avvik i forhold til en ordinær overtakelsesprosess er beskrevet i E1 Generelle kontraktsbestemmelser, jf pkt «E.1.8 Prøvedriftsperiode».

B.3.15.2 Oversikt over hvilke deler av kontraktsarbeidet som er med prøvedriftsperiode.

Prøvedriftsperioden omfatter alle nedennevnte deler av kontraktsarbeidet.

- VVS-installasjoner og vannbehandlingsanlegg
- Elektroinstallasjoner
- Tele og automatisering
- Alarm og signal (SD- og BUS-anlegg)
- Heis

Totalentreprenørens koordinator for slutfase og prøvedriftsperiode skal innkalle alle involverte underentreprenører til tverrfaglige aktiviteter. Han skal skrive referat fra alle møter og følge opp at feil og mangler rettes. Koordinator skal rapportere status for arbeidene i slutfasen og prøvedriftsperioden til byggherren.

B.3.15.3 Tester etc i prøvedriftsperioden

I prøvedriftsperioden skal totalentreprenøren:

- Foreta minst ett besøk på anlegget i løpet av en to-ukers periode, og ellers etter behov og nødvendighet for at anlegget skal være operativt til enhver tid. Alle faste besøk på anlegget i disse perioder skal ha en varighet av minimum 4 timer (arbeidstid på anlegget). Hvert besøk starter med et møte med driftspersonalet. Disse besøkene skal benyttes til:
  - Delta på planlagte prøvedriftsaktiviteter (feilsøking, tester og møter osv).
  - Utføre tester og kontroller for å vise at anleggene fungerer etter forutsetningene

 <p>BERGEN KOMMUNE</p>	<p>Prosjekt U2650 Ortun badeanlegg</p> <p>Oppdragsbeskrivelse</p> <p>Anskaffelse av totalentreprenør</p> <p style="text-align: right;">Dato: 30.09.19</p>
---	---

- Utføre tester, registreringer og kontroller ved felles befaringer (der flere entrepriser er involvert).

Totalentreprenørens koordinator skal delta, rapportere status og har ansvar for utbedringer i hele prøvedriftsperioden.

B.3.15.3 Tester etc. i prøvedriftsperioden

prøvedriftsperioden skal totalentreprenøren:

- Foreta minst ett besøk på anlegget i løpet av en to-ukers periode, og ellers etter behov og nødvendighet for at anlegget skal være operativt til enhver tid. Alle faste besøk på anlegget i disse perioder skal ha en varighet av minimum 4 timer (arbeidstid på anlegget). Hvert besøk starter med et møte med driftspersonalet. Disse besøkene skal benyttes til:
  - Delta på planlagte prøvedriftsaktiviteter (feilsøking, tester og møter osv)
  - Utføre tester og kontroller for å vise at anleggene fungerer etter forutsetningene.
  - Utføre tester, registreringer og kontroller ved felles befaringer (der flere entrepriser er involvert)
  - Føre testprotokoll hvor avvik, årsak, tiltak og hvem som har ansvar for tiltakene og feilene registreres.
  - Sende rapport til byggherren ved byggherreombudet med beskrivelse av hva totalentreprenøren har utført etter hvert besøk på anlegget. (Standardskjema kan benyttes.)
  - Utbedre avvik umiddelbart
  - Justere settpunkt.
  - Utarbeide dokumentasjon fra prøvedriftsperioden iht. beskrivelse. , jf krav beskrevet i «B.1.1 Funksjonsbeskrivelse»
  - Holde nødvendig måleutstyr i prøvedriftsperioden

Deltakende person fra totalentreprenøren/underentreprenørene må kjenne bygget, anlegget og systemene godt.

 BERGEN KOMMUNE	Prosjekt U2650 Ortun badeanlegg Oppdragsbeskrivelse Anskaffelse av totalentreprenør	Dato: 30.09.19
---	--	-----------------------

B.3.15.4 Drift og vedlikehold i prøvedriftsperioden:

I prøvedriftsperioden har totalentreprenøren det fulle ansvar for drift og vedlikehold av anleggende prøvedriftsperioden har entreprenøren det fulle ansvar for drift og vedlikehold av anleggene.

Totalentreprenøren har ansvaret for å utføre periodisk vedlikehold av sine anlegg i prøvedriftsperioden iht. hans vedlikeholdsbeskrivelse. Driftspersonalet fra Bergen kommune skal delta, totalentreprenøren skal innkalle.

Totalentreprenøren skal i perioden dekke alle vedlikeholdskostnader på anleggene, også forbruksmateriale.

Byggherrens driftspersonell utfører daglig tilsyn av de tekniske anlegg. Dette fritar ikke totalentreprenøren fra noen av hans plikter, jf. ovenfor.

Kostnader til energi og vannforbruk i prøvedriftsperioden dekkes av byggherren. Uforholdsmessig store kostnader til energi eller vannforbruk som skyldes totalentreprenøren, kan likevel belastes han.

Se også kap 47 lokal kraftproduksjon i funksjonsbeskrivelsen.

C Fremdrift og frister

C.1 Generelt

Foreløpig fremdriftsplan for prosjektet er vedlagt.

I pkt C2 nedenfor redegjøres for kontraktens system for frister. Byggherrens hensikt med frister/delfrister er å ha tydelig og klare styringsmål slik at man underveis får verifisert om prosjektet er i rute.

C.2 Dagmulksbelagte frister

C.2.1 DELFRIST NR 1

Utgår

C.2.2 DELFRIST NR 2

Utgår

C.2.3 TEKNISK FERDIGSTILLELSE

Ved frist for teknisk ferdigstilling skal bygningsmessig og teknisk arbeid (eksklusive arbeid som skal utføres i sluttfasen, jf ”B.3.14 Sluttfase”) være ferdigstilt uten vesentlige avvik, herunder skal tekniske installasjoner være ferdig montert, inklusiv opsjoner om disse innløses.

Frist: 01.12.21   Dagmulksbeløp: Kr 10 000 per dag

Entreprenøren skal i rimelig tid skriftlig innkalle til teknisk ferdigstillingsbefaring.

C.2.4 START PRØVEDRIFTSPERIODE

Frist for start prøvedriftsperiode er:

Frist: 01.01.22   Dagmulksbeløp: Kr 10 000 per dag

C.2.5 DELOVERTAKELSE VED START PRØVEDRIFTSPERIODE

Alle arbeider som ikke omfattes av prøvedrift skal overtas.

C.2.6 OVERTAKELSE VED UTLØP AV PRØVEDRIFTSPERIODE

Overtakelse skjer ved utløpet av prøvedriftsperioden. Frist for overtakelse er ikke dagmulksbelagt.

Overtakelse skjer ved utløpet av prøvedriftsperioden. Frist for overtakelse er ikke dagmulksbelagt.

C.2.7 OVERTAKELSE

Utgår

C.2.8 FRISTER FOR ADMINISTRATIVE LEVERANSER ETC

Det gjelder følgende dagmulksbelagte frister for administrative leveranser etc. beskrevet i kapittel B3 krav til prosess og organisering:

- Totalentreprenørens leveranse av samlet fremdriftsplan for egne og administrerte underentreprenørers arbeider, jf ”B.3.2.1 Byggeplassadministrasjon”. Dagmulkt på 0,1 promille av kontraktsummen pr. hverdag.
- Levering av kvalitetsplan, jf ”B.3.4 Krav til utarbeidelse av kvalitetsplan for utførelse”: Dagmulkt på 0,1 promille av kontraktsummen pr. hverdag,
- Ved forsinket levering av utkast til FDV dokumentasjon, jf ”B.3.10 Krav til FDV-dokumentasjon”: Dagmulkt på 0,1 promille av kontraktsummen pr hverdag.

D Vederlaget

D.1 Tilbudsskjema

Tilbudsskjema er vedlagt konkurransegrunnlaget del I.

E Almennelige bestemmelser

E.1 Generelle kontraktsbestemmelser

E.1.1 NS 8407:2011 MED ENDRINGER

NS 8407:2011 med de endringer som er beskrevet i nedenstående punkter, gjelder som generelle kontraktsbestemmelser i Bergen kommunes entreprisekontrakter.

I visse prosjekter er det behov for å presisere, gi tilleggsbestemmelser eller endre Bergen kommunes generelle kontraktsbestemmelser. Slike bestemmelser er i så fall angitt som spesielle kontraktsbestemmelser for det enkelte prosjekt i pkt E2 nedenfor. Ved motstrid gjelder bestemmelsene i E2 foran bestemmelsene i E1.

E.1.2 VARSLER OG KRAV (NS 8407 PKT 5)

Første ledd, andre punktum og andre ledd utgår og erstattes med følgende:

«Varsler og krav gitt ved elektronisk kommunikasjon regnes som skriftlig når det oversendes signert endringsanmodning/varsler om endring (EA/VOE) som scannet vedlegg til e-post.»

E.1.3 PARTENES SIKKERHETSSTILLELSE (NS 8407 PKT 7)

Pkt 7.1 Generelle bestemmelser

Følgende tilføyelse gjelder som nytt siste punktum i tredje ledd:

«Konserngaranti aksepteres ikke.»

E.1.4 BRUK AV KONTRAKTSMEDHJELPERE (NS 8407 PKT 10)

Følgende tilføyes som nytt pkt 10.4 «Begrensning i bruk av underleverandører»:

«Totalentreprenøren kan ikke, uten byggherrens skriftlige samtykke, ha mer enn to ledd underentreprenører i kjede under seg. Også selskap som kun leverer bemanning er å anse som underentreprenør etter denne bestemmelsen.»

Følgende tilføyes som nytt pkt 10.5 «Antikontraktør-klausul»:

«Arbeidet skal utføres av totalentreprenøren og dennes ansatte i tjenesteforhold, eventuelt av underentreprenøren og deres ansatte, eller ved bruk av lovlig innleid arbeidskraft. Byggherren kan bestemme at avtale om underentreprise med enkeltpersonforetak eller anvendelse av innleid arbeidskraft skal godkjennes skriftlige

av byggherren. Byggherrens godkjenning endrer ikke totalentreprenørens forpliktelser overfor byggherren.»

«Byggherren kan kreve dagmulkt dersom totalentreprenøren selv eller noen av hans underentreprenører anvender ulovlig eller ikke kontraktsmessig arbeidskraft og forholdet ikke er blitt rettet innen en frist gitt ved skriftlig varsel fra byggherren. Mulkten løper fra fristens utløp til forholdets opphør. Mulkten skal utgjøre en promille av kontraktsummen.»

Følgende tilføyes som nytt pkt 10.6 «Bruk av utenlandsk arbeidskraft»:

«Byggherren skal i henhold til ligningsloven gi opplysninger til sentralskattekontoret for utenlandssaker (Sentralskattekontoret) om visse oppdragstakere og ansatte. Plikten til å gi opplysninger omfatter også oppdrag nedover i kontraktkjeden.»

«Totalentreprenøren skal på vegne av byggherren gi de nødvendige opplysninger til Sentralskattekontoret for egne arbeidere, herunder for underentrepriser og andre oppdrag nedover i kontraktkjeden, i henhold til ligningslovens regler.»

«Dersom opplysningsplikten ikke oppfylles vil byggherren rammes av sanksjoner, herunder kan Sentralskattekontoret ilegge gebyr og dagmulkt, samt pålegge ansvar for ikke betalt skatt. Dersom slike sanksjoner iverksettes ovenfor byggherren, og dette skyldes at totalentreprenøren ikke har oppfylt sine plikter, skal entreprenøren erstatte byggherrens tap.»

«Totalentreprenøren skal i sluttoppgjøret skriftlig bekrefte at nødvendig varsling til myndighetene er utført. Sluttoppgjør vil ikke bli foretatt før slik bekreftelse foreligger.»

E.1.5 FORHOLD PÅ BYGGEPLASSEN (NS 8407 PKT 18)

Følgende tilføyes som nytt pkt 18.9 «Hensyn til naboer»:

«Det er av stor betydning at entreprenørenes virksomhet ikke er til sjenanse for naboene. I den sammenheng er støy og støvplagen viktig.»

«Sprengningsarbeider og andre arbeidere som gir impulsiv støy skal bare foregå mellom 07.00 – 17.00, og annen støyende virksomhet skal foregå mellom kl. 07.00 og kl. 19.00.»

Følgende tilføyes som nytt pkt 18.10 «Lønns- og arbeidsvilkår»

Pkt 18.10.1 Krav til totalentreprenør og eventuelle underentreprenører

«På områder som er dekket av forskrift om allmenngjort tariffavtale, skal totalentreprenøren sørge for at ansatte hos totalentreprenøren og eventuelle underentreprenører som direkte medvirker til å oppfylle denne kontrakten har lønns- og arbeidsvilkår i henhold til gjeldene forskrifter.

På områder som ikke er dekket av forskrift om allmenngjort tariffavtale, skal totalentreprenøren sørge for at de samme ansatte har lønns- og arbeidsvilkår i henhold til gjeldende landsomfattende tariffavtale for den aktuelle bransje. Med lønns- og arbeidsvilkår menes bestemmelser om minste arbeidstid, lønn, herunder overtidstillegg, skift- og turnustillegg og ulempetillegg, og dekning av utgifter til reise, kost og losji, i den grad slike bestemmelser følger av tariffavtalen.

Totalentreprenøren skal ha samme forpliktelser avtafefestet i alle avtaler som omfatter ansatte hos underentreprenører som direkte medvirker til å oppfylle denne kontrakten.»

Pkt 18.10.2 Administrative bestemmelser for lønns- og arbeidsvilkår

Egenrapportering:

«Totalentreprenøren skal gjøre rede for hvordan virksomheten ivaretar kravene i pkt. 18.10.1 ovenfor. Dette skal gjøres ved å fylle ut skjema for egenrapportering av lønns- og arbeidsvilkår. Med mindre annet er avtalt, skal egenrapporteringen sendes til byggherren innen én måned etter kontrakten har startet. Egenrapportering kan kreves flere ganger i løpet av kontraktsperioden.»

Byggherrens rett til å kreve dokumentasjon:

«Totalentreprenøren skal på forespørsel og innen tidsfrist satt av byggherren kunne dokumentere at kravene til lønns- og arbeidsvilkår blir overholdt i egen virksomhet og hos eventuelle underentreprenører. Dokumentasjonen kontrolleres av byggherren eller eksternt kontrollør engasjert av byggherren.»

«Dokumentasjonen kan inkludere, men er ikke begrenset til, komplett liste med navn på egne og eventuelle underentreprenørers ansatte som direkte medvirker til å oppfylle kontrakten, oversikt over allmenngjorte og/eller landsomfattende tariffavtaler som legges til grunn for de samme ansatte, innsyn i totalentreprenørens avtalte lønns- og arbeidsvilkår med eventuelle underentreprenører, timelister, arbeidsavtaler, lønnslipper og avtaler om kost og losji.»

Rett til å foreta annonserte og uannonserte kontroller:

«Byggherren, samt eksterne kontrollører engasjert av byggherren, har rett til å foreta annonserte og uannonserte stedlige kontroller hos totalentreprenøren, eventuelle underentreprenører og på byggeplassen. En stedlig kontroll vil kunne inkludere innsyn i lønns- og personaldata.»

Taushetsplikt vedr. innhentede opplysninger:

«Byggherren og eventuell eksternt kontrollør som mottar dokumentasjon fra totalentreprenøren, har taushetsplikt om opplysningene i dokumentasjonen.»

Ved pålegg fra Arbeidstilsynet gjelder følgende:

«Hvis totalentreprenør eller underentreprenør får pålegg fra Arbeidstilsynet som gjelder lønns- og/eller arbeidsvilkår, skal totalentreprenøren uten opphold informere byggherren ved kopi av pålegget. Totalentreprenøren eller underentreprenøren skal utbedre forholdene i pålegget innen Arbeidstilsynets frister.

Pkt 18.10.3 Sanksjoner

Dagmulkt ved brudd på administrative bestemmelser/kontraktsbestemmelser for lønns- og arbeidsvilkår:

«Totalentreprenør som ikke leverer egenerklæringsskjema innen 1 mnd. etter at kontrakten har startet og som ikke har avtalt en annen leveringsfrist for egenerklæringen, plikter å betale dagmulkt inntil skjema er levert eller maksimal dagmulkt er påløpt. Dagmulkten påløper automatisk, uten ytterligere varsel.»

«Tilsvarende gjelder der byggherren har gitt totalentreprenøren en tidsfrist for å fremlegge dokumentasjon på at kravene til lønns- og arbeidsvilkår blir overholdt i egen virksomhet og hos eventuelle underentreprenører, men dokumentasjonen ikke blir levert innen fristen.»

«Hvis totalentreprenøren eller underentreprenører får pålegg fra Arbeidstilsynet som gjelder lønns- og/eller arbeidsvilkår og ikke utbedrer forholdene i pålegget innen Arbeidstilsynets frister, vil dette bli ansett som mislighold av kontrakten som vil medføre plikt til å betale dagmulkt inntil forholdet er rettet eller maksimal dagmulkt er påløpt. Dagmulkten påløper automatisk, uten ytterligere varsel.»

«Hvis brudd på pkt. 18.10.1 ovenfor oppdages av byggherren eller av tredjepart engasjert av byggherren, skal totalentreprenøren rette forholdet innen den frist byggherren fastsetter. Der totalentreprenøren selv oppdager slikt brudd gjennom internkontroll eller egen oppfølging av underentreprenører, skal totalentreprenøren uten opphold opplyse byggherren om forholdene og utbedre forholdene innen frist fastsatt av byggherren. Byggherren kan kreve at totalentreprenøren skal utarbeide en plan for forbedringer som skal godkjennes av byggherren. Hvis forholdene ikke utbedres innen fastsatt frist, vil dette bli ansett som mislighold av kontrakten, som vil medføre plikt til å betale dagmulkt inntil forholdet er rettet eller maksimal dagmulkt er påløpt. Dagmulkten påløper automatisk, uten ytterligere varsel.»

«Ved brudd på administrative bestemmelser i pkt 18.10.2. utgjør dagmulkten 0,1 promille av kontraktssummen pr. hverdag misligholdet varer, begrenset til 20 – tyve – hverdager. Ved brudd på kravene i pkt 18.10.1 utgjør dagmulkten 1 promille av kontraktssummen pr. hverdag misligholdet varer. Dagmulkten utgjør uansett minimum kr. 1000,- pr. hverdag.»

Heving ved brudd på administrative bestemmelser/kontraktsbestemmelser for lønns- og arbeidsvilkår:

«Ved alvorlige brudd på lønns- og arbeidsvilkår som medfører fare for ansattes liv og helse, ved gjentatte brudd eller når avtalt maksimal dagmulkt er påløpt, anses dette som vesentlig mislighold som gir byggherren rett til å heve kontrakten.»

Følgende tilføyes som nytt pkt 18.11 «Utvidet skatteattest»

Pkt 18.11.1 Byggherrens rett til å innhente opplysninger

Byggherren skal ha fullmakt fra totalentreprenøren og underentreprenører til et ubegrenset antall ganger å innhente opplysninger om de forhold som er angitt i fullmakt til innhenting av opplysninger om skatte- og avgiftsforhold m.m., som er vedlagt denne kontrakt.

De rettigheter og plikter som fremgår av fullmakten skal gjelde fra signering av fullmakt og frem til seks måneder etter at kontrakten er avsluttet.

Pkt 18.11.2 Brudd på skatte- og avgiftslovgivningen

«Totalentreprenøren, eventuelle underentreprenører og selskaper som totalentreprenøren har støttet seg på for å bli kvalifisert, skal til enhver tid oppfylle sine forpliktelser til å betale skatter og/eller avgifter.

Byggherren kan til enhver tid foreta kontroll av at totalentreprenøren, eventuelle underentreprenører og andre selskaper som totalentreprenøren har støttet seg på for å bli kvalifisert, oppfyller sine forpliktelser til å betale skatter og/eller avgifter.

Dersom totalentreprenøren *i ikke uvesentlig grad* misligholder sine forpliktelser til å betale skatter og/eller avgifter, kan byggherren, etter at totalentreprenøren er gitt en frist til å rette forholdet, heve kontrakten dersom retting ikke har blitt gjort innen fristen.

Dersom totalentreprenøren *vesentlig* misligholder sine forpliktelser til å betale skatter og/eller avgifter kan byggherren heve kontrakten uten at totalentreprenøren er gitt en frist til å rette.

Retten til å heve gjelder ikke dersom kravet formelt er bestridt overfor kompetent myndighet og totalentreprenøren overfor byggherren kan sannsynliggjøre at kravet ikke er berettiget.

Bestemmelsene over om totalentreprenøren mislighold gjelder også for underentreprenører som totalentreprenøren har støttet seg på for å bli kvalifisert og for andre selskaper som totalentreprenøren har støttet seg på for å bli kvalifisert.

Dersom totalentreprenørens øvrige underentreprenører *i ikke uvesentlig grad* misligholder sine forpliktelser til å betale skatter og/eller avgifter, kan byggherren gi underentreprenøren en frist til å rette forholdet. Er forholdet ikke rettet innen fristen, kan byggherren kreve at totalentreprenøren snarest mulig skifter ut sin underentreprenør, uten kostnad for byggherren.

Retten til å kreve utskifting gjelder ikke dersom kravet er formelt bestridt overfor kompetent myndighet, og totalentreprenøren sannsynliggjør overfor byggherren at kravet mot underentreprenøren ikke er berettiget.

Dersom totalentreprenøren ikke skifter ut underentreprenør som byggherren har krevd utskiftet, kan byggherren heve avtalen.»

Følgende tilføyes som nytt pkt 18.12 «Skilting og reklame»:

«Byggeplassens hovedaktører skal fremgå av byggeplasskilt som utformes etter Bergen kommunes standard. Oppsetting av skilt, bannere og annen form for reklame på byggeplassen er ikke tillatt.»

E.1.6 VEDERLAGSJUSTERING (NS 8407 PKT 34)

Kravene om særskilt varsel i NS 8407 pkt 34.1.3 tredje ledd, gjelder ikke for vederlagsjustering for kapitalytelser, rigging, drift og nedrigging.

Følgende bestemmelser gjelder for vederlagsjustering for kapitalytelser, rigging, drift og nedrigging:

«Regulering i opprinnelig byggetid, basert på volum»

Hvis prisen på netto vederlagsjusteringer som følge av forhold beskrevet i NS 8407 pkt 34.1.1 og 34.1.2 ikke overstiger 10% av kontraktssum, gis det ingen kompensasjon.

Overstiger prisen på netto vederlagsjusteringer 10% av kontraktssummen, gis det kompensasjon etter følgende formel:

$$\frac{0,5 A (B - 1,1 C)}{C}$$

A = avtalt pris på opprinnelig rigg- og driftskapittel eks. mva.

B = kontraktsverdi av utført arbeid på tidspunktet for opprinnelig sluttfrist

C = opprinnelig kontraktsbeløp (kontraktssum eks. mva), med eventuelle tillegg eller fradrag eks. mva etter gjennomført mengdekontroll.

Ved utregning av entreprenørens totale vederlag (B) skal det ikke tas hensyn til:

- Regulering av kontraktssummen pga lønns- eller prisstigning.
- Utbetaling av påslag pga. administrasjon av sideentreprenører eller tiltransport av entrepris/leverandørkontrakter
- Avbestillingserstatning
- Kompensasjon for økt rigg og drift i endret byggetid

Reguleringsbeløp ifølge denne bestemmelse, lønns – og prisreguleres etter indeks som angitt i tilbudsskjemaet, regnet i måneder fra tilbudsdato til tyngdepunkt for produksjon i byggetiden.

«Regulering i forlenget byggetid»

Har totalentreprenøren krav på fristforlengelse etter NS 8407 pkt 33.1 skal vederlagsjustering for kapitalytelser, rigging, drift og nedrigging kompenseres etter følgende formel:

$$\frac{0,7 A (Z)}{Y}$$

A = avtalt pris på opprinnelig rigg- og driftskapittel eks. mva.

Y = opprinnelig byggetid

Z = forlengelse utover opprinnelig byggetid.

Dersom fristforlengelse kun er gitt for deler av arbeidene, skal A reduseres forholdsmessig

Reguleringsbeløp i følge denne bestemmelse, lønns – og prisreguleres etter indeks angitt i tilbudsskjemaet, regnet i måneder fra tilbudsdato til tyngdepunkt for produksjon i byggetiden.

Pkt 34.5 Avbestillingserstatning til kontraktsmedhjelper

Punktet utgår og erstattes av følgende bestemmelse:

«Kun dokumenterte bestilte materialleveranser dekkes.»

E.1.7 BRUKTAKELSE OG PRØVEDRIFT (NS 8407 PKT 38)

I kontrakter hvor det er avtalt prøvedriftsperiode, gjelder følgende bestemmelser som nytt pkt 38.3 Prøvedriftsperiode

38.3.1 Vilkår for oppstart prøvedriftsperiode:

«Partene skal gjennomføre en felles befaring for å avdekke om prøvedriftsperioden kan starte, jf pkt B.3.14, Slutfase. Bestemmelsene i NS 8407 pkt 37.1

Overtakelsesforretning, pkt 37.2 Protokoll og pkt 37.3 Byggherrens rett til å nekte overtakelse gjelder tilsvarende så langt de passer.»

38.3.2 Rettsvirkningene av oppstart prøvedriftsperiode:

«Oppstart prøvedriftsperiode innebærer at byggherren får rett til å ta kontraktsarbeidet i bruk.»

E.1.8 MANGEL VED KONTRAKTSGJENSTANDEN (NS 8407 PKT 42)

Pkt 42.3.2 Kostnadene ved utbedringen

Følgende tilføyes som nytt 2. punktum i 2. ledd:

«Totalentreprenøren må i slike tilfeller dekke byggherrens egenandel (inntil 30,0 mill).»

Pkt 42.3.3 Gjennomføringen av utbedringen

Følgende tilføyes som nytt siste ledd:

«Utbedring av mangler skal utføres etter avtale med og i full forståelse med bruker/leietaker. Dersom hensynet til bruker/leietaker gjør det nødvendig, skal utbedringen gjøres utenfor ordinær arbeidstid. Totalentreprenøren skal selv besørge og bekoste eventuelt nødvendig vakthold.»

E.2 Spesielle kontraktsbestemmelser

E.2.1 VILKÅR OM BRUK AV LÆRLINGER VED GJENNOMFØRING AV KONTRAKTEN OG OM TILKNYTNING TIL LÆRLINGEORDNING

Totalentreprenøren og/eller underentreprenøren(ene) skal være registrert som godkjent lærebedrift og lærling(er) skal delta i utførelsen av kontraktsarbeidet.

10 % av arbeidede timer på kontrakten skal utføres av lærling(er) innen elektro og/eller bygg- og anleggsteknikk.

Lærlingekravet skal oppfylles uavhengig av om arbeidet på det aktuelle fagområdet utføres av totalentreprenøren selv eller av underentreprenør(er).

Utenlandske entreprenører kan oppfylle lærlingekravet ved å benytte lærlinger som er tilknyttet offentlig godkjent lærlingeordning i Norge eller tilsvarende ordning i annet EU/EØS-land.

Slutter lærlingen i bedriften er entreprenøren forpliktet til å finne en erstatter.

E.2.2 DOKUMENTASJON AV OPPFYLLELSE AV VILKÅRET OM BRUK AV LÆRLINGER

Totalentreprenøren skal dokumentere oppfyllelsen av lærlingekravet på følgende måte:

- Lærlingen(e)s navn, kontaktopplysninger og lærekontrakt skal sendes ved oppstart av arbeidene eller etter nærmere definert avtale med byggherren
- Statistikk over bruk av lærling(er) leveres ihht ordinære rutiner for kontraktsoppfølging i kontrakten

Byggherren sjekker på <https://finnlarebedrift.no/> at entreprenør og/eller underentreprenør(er) er godkjent lærebedrift.

Byggherren kan når som helst i kontraktsperioden be om ytterligere dokumentasjon som gjør det mulig å kontrollere at kravet er oppfylt. Totalentreprenøren kan eksempelvis bli bedt om å fremlegge lærlingens individuelle opplæringsplan, lærlingens timelister, lønns slipper mv. Byggherren forbeholder seg retten til å kontakte lærlingen(e) direkte med spørsmål om hun/han fortsatt arbeider i virksomheten som oppgitt. Det er byggherren som bestemmer om innmeldt dokumentasjon er tilstrekkelig eller om det kreves ytterligere dokumentasjon.

Totalentreprenøren plikter å utlevere etterspurt dokumentasjon med de frister som byggherren gir.

E.2.3 MANGLENDE OPPFYLLELSE AV KONTRAKTSVILKÅR OM BRUK AV LÆRLINGER

Bestemmelsene i denne kontrakten om dokumentasjon og kontroll av lønns- og arbeidsvilkår får, så langt de passer, tilsvarende anvendelse for bestemmelsene i pkt. E.2.1 og E.2.2 over om bruk av lærlinger og for kontroll og dokumentasjon av henholdsvis bruk av lærlinger og tilknytning til lærlingeordning. Det er særlig følgende bestemmelser som vil komme til anvendelse:

- Rett til å foreta annonserte og uannonserte kontroller
- Taushetsplikt vedr. innhentede opplysninger
- Dagmulkt ved brudd på administrative bestemmelser/kontraktsbestemmelser
- Heving ved brudd på administrative bestemmelser/kontraktsbestemmelser

Hvis totalentreprenøren ikke når opp til avtalt prosentsats for bruk av lærling(er), vil dette gå til avkortning i sluttoppgjøret på 1 promille av kontraktssummen, pr prosent manglende måloppnåelse av total lærlingetid innenfor de(t) angitte fagområdene.

E.2.4 BORTFALL AV VILKÅR OM BRUK AV LÆRLINGER

Dersom totalentreprenøren ikke klarer å få tatt inn lærlinger på det fagområdet som lærlingekravet i denne kontrakten gjelder og kan dokumentere at det er gjennomført hensiktsmessige tiltak for å få tatt inn lærlinger, bortfaller vilkåret om bruk av lærlinger ved gjennomføring av oppdraget. Det skal bekreftes skriftlig fra byggherren at kravet anses bortfalt.

E.2.5 INKLUDERENDE KONTRAKT

E.2.5.1 VILKÅR OM BRUK AV FUNKSJONSHEMMEDE ELLER VANSKELIGSTILTE PERSONER

Totalentreprenøren skal sørge for at det ved gjennomføring av kontrakten benyttes minst 1 funksjonshemmet eller vanskeligstilt personer.

Begrepene funksjonshemmede og vanskeligstilte personer er nærmere definert i anskaffelsesforskriften § 8-8 og departementets veileder til det nye anskaffelsesregelverket under temaet «Reserverte kontrakter».

Personen(e) skal delta i arbeidet med å oppfylle kontrakten.

Personen(e) skal arbeide i den stillingsprosent som hans/hennes arbeidsevne tillater.

Personer som tilfredsstillende samlebeteignelsene «*funksjonshemmede eller vanskeligstilte*» og som allerede er ansatt på ordinære vilkår i bedriften vil ikke telle med i oppfyllelsen av kravet.

Prosjekt U2650 Ortun badeanlegg

Oppdragsbeskrivelse

Anskaffelse av totalentreprenør

Dato: 30.09.19

Personene kan enten ansettes ordinært eller gå på tiltak fra NAV. Kravet vil også anses som oppfylt ved bruk av varig tilrettelagt arbeid (VTA eller VTO) i skjermet eller ordinær virksomhet. Blir personen(e) på tiltak etter hvert ansatt på ordinære vilkår, vil det ikke være et krav at totalentreprenøren inngår avtaler med ny(e) person(er) på tiltak. Slutter personen i bedriften eller tiltaket opphører uten av vedkommende får ordinær ansettelse, er totalentreprenøren forpliktet til å finne en erstatter.

Kravet skal oppfylles uavhengig av om arbeidet utføres av totalentreprenøren selv eller av underleverandør(er).

Utenlandske entreprenører kan oppfylle kravet ved å benytte funksjonshemmede eller vanskeligstilte personer fra andre EU/EØS-land eller fra Norge. Personene kan være tilknyttet arbeidsmarkedstiltak som retter seg mot funksjonshemmet eller vanskeligstilt arbeidskraft i Norge eller i et annet EU/EØS-land. Personen(e) må ha gyldig opphold i Norge.

E.2.5.2 DOKUMENTASJON PÅ AT VILKÅRET ER OPPFYLT

Totalentreprenøren skal dokumentere oppfyllelsen av vilkåret på følgende måte:

- a) Totalentreprenøren skal snarest mulig etter oppstart av kontrakt levere dokumentasjon på at «funksjonshemmet» eller «vanskeligstilt arbeidskraft» benyttes. Dette kan være avtale om tilrettelegging og oppfølging for arbeidssøkere og arbeidsgivere eller annen dokumentasjon fra NAV, tiltaksarrangør eller annen uavhengig part. Det vil også være tilstrekkelig å levere dokumentasjon på at personen har vært arbeidsledig eller langtidsledig og deretter ble ordinært ansatt i bedriften. Fullt navn og kontaktopplysninger på personene skal oppgis. Det er byggherren som bestemmer om innmeldt dokumentasjon er tilstrekkelig, eller om det kreves ytterligere dokumentasjon.
- b) Det skal beskrives hvilken type oppgaver de angitte personer skal delta i utførelsen av.

Byggherren kan når som helst i kontraktsperioden be om dokumentasjon som gjør det mulig å kontrollere at kravet er oppfylt. Byggherren forbeholder seg retten til å kontakte personen direkte med spørsmål om vedkommende er på tiltak eller fortsatt arbeider i virksomheten som oppgitt. Totalentreprenøren plikter å utlevere etterspurt dokumentasjon med de frister som byggherren gir.

E.2.5.3 MANGLENDE OPPFYLLELSE AV KONTRAKTSVILKÅR

Bestemmelsene i denne kontrakten om dokumentasjon og kontroll av lønns- og arbeidsvilkår får, så langt de passer, tilsvarende anvendelse for bestemmelsene i pkt. E.2.5.1 og E.2.5.2 over. Det er særlig følgende bestemmelser som vil komme til anvendelse:

- Rett til å foreta annonserte og uannonserte kontroller

BERGEN KOMMUNE

Prosjekt U2650 Ortun badeanlegg

Oppdragsbeskrivelse

Anskaffelse av totalentreprenør

Dato: 30.09.19

- Taushetsplikt vedr. innhentede opplysninger
- Dagmulkt ved brudd på administrative bestemmelser/kontraktbestemmelser
- Heving ved brudd på administrative bestemmelser/kontraktbestemmelser

Totalentreprenøren har varslingsplikt ved endringer.

E.2.5.4 BORTFALL AV VILKÅR OM BRUK AV VANSKELIGSTILT ARBEIDSKRAFT

Dersom totalentreprenøren ikke klarer å få tak i funksjonshemmede eller vanskeligstilte personer til å utføre arbeidsoppgaver på kontrakten og kan dokumentere at det er gjennomført hensiktsmessige tiltak for å få inkludert slike personer, bortfaller vilkåret ved gjennomføring av oppdraget. Det skal bekreftes skriftlig fra byggherren at kravet anses bortfalt.

E.3 Administrative bestemmelser

Se eget dokument